

طرح هدفمندی یارانه ها می تواند جایگزین مالیات بر ارزش افزوده باشد

تهیه و تنظیم: سید هادی هاشمیان

صورتی که تعامل دولت با جامعه از حدی کمتر شود قدرت اجرایی دولت کاهش می یابد بنابراین در مقابل گسترش خصوصی سازی که منجر به کمرنگ شدن حضور دولت گردیده اجرای این طرح به منزله افزایش حضور دولت و ایجاد تعادل در مورد میزان تعامل دولت با جامعه می شود.

منظور از عبارت اجرای این طرح برقراری یارانه برای آحاد جامعه بوده است و اکنون که این طرح با تغییراتی اجرا شده است دیگر نیاز به اجرای طرح های موازی مانند مالیات بر ارزش افزوده نیست.

به عنوان یک تحلیلگر عقیده دارم که اگر ۱۰ سال پیش طرح هدفمندی یارانه ها اجرا می گردید امروز نیازی به مالیات بر ارزش افزوده نداشتیم. مطالب زیر را می توان در نمودار زیر خلاصه نمود:

ظاهراً عجیب به نظر می رسد چون به نظر می آید که ارتباط آنها کم است اما اگر موضوع از دیدگاهی تحلیل گرانه مورد ژرف اندیشی قرار گیرد روابط علت و معلولی کارآمدی مکشوف می گردد.

خصوصی سازی دو پیامد مهم دارد:

- ۱- مزیت: افزایش بهره وری که حسن محسوب می گردد.
- ۲- خصوصیت: کاهش تعامل دولت با جامعه که مزیت و یا عیب بودن آن بستگی به عوامل دیگر دارد.

خصوصی سازی منجر به کاهش تصدی گری دولت و کمرنگ شدن حضور دولت در عرصه های اجتماعی می شود از طرفی حد خاصی از حضور دولت در عرصه های اجتماعی موجب تعادل در جامعه شده و مفید است حضور بیشتر موجب کاهش بهره وری شده و در

کننده برای رهایی از مالیات و هزینه دولت برای اخذ مالیات در جهتی صرف می شود که برای کشور تولید ثروت نمی کند و فقط یکنوع انتقال ثروت محسوب می گردد و حتی اگر دولت برای جبران مالیات بر ارزش افزوده به تولید کننده هر چقدر کمک بکند این عیب از بین نمی رود فقط باید راهی پیدا کرد تا هزینه کنترل هم برای کنترل کننده و هم برای کنترل شوند به حداقل برسد در غیر این صورت چنین کنترلی منجر به کاهش بهره وری در سطح ملی می شود.

بین این دو راهکار اولی بهتر است و پیش بینی می شود با اجرای آنها دولت در آینده بدون هیچ گونه نگرانی از کمرنگ شده حضورش در جامعه به گسترش خصوصی سازی خواهد پرداخت و به دلیل خصوصی سازی و هدفمندی یارانه ها بهره وری افزایش می یابد اما طرح مالیات بر ارزش افزوده از میزان بهره وری در سطح ملی خواهد کاست. عیب طرح مالیات بر ارزش افزوده نه به دلیل آن است که بر تولید کننده فشار می آورد بلکه به آن دلیل است که تلاش تولید